

Metoda konečných diferencí

RB, SD

1 difúze + konvekce v 1D

Uvažujme rovnici

$$-(ku')' + Du' = f, \quad D > 0$$

v intervalu $(0, 1)$ a následující okrajové podmínky:

1. smíšené: $u(0) = 1$ a $-ku'(1) = -1$
2. Dirichletovy: $u(0) = 1$ a $u(1) = 0$.

Pro jednoduchost můžeme zvolit např. $k \equiv 1$, $f \equiv 0$ a porovnat numerické řešení s analytickým.

1.1 Diskretizace

Zvolíme uzly $x_i = ih$, $h = 1/n$, $u_i = u(x_i)$. Pro $i = 1, \dots, n$ (resp. $1, \dots, n-1$) formulujeme diferenční rovnice:

DCD - Diskretizace centrálními diferencemi

$$\frac{1}{h^2} [-u_{i-1} + 2u_i - u_{i+1}] + \frac{D}{2h} [u_{i+1} - u_{i-1}] = f_i$$

DUW - Diskretizace up-wind (up-stream)

$$\frac{1}{h^2} [-u_{i-1} + 2u_i - u_{i+1}] + \frac{D}{h} [u_i - u_{i-1}] = f_i$$

DDW - Diskretizace down-wind (down-stream)

$$\frac{1}{h^2} [-u_{i-1} + 2u_i - u_{i+1}] + \frac{D}{h} [u_{i+1} - u_i] = f_i$$

1.2 Numerické experimenty

Volíme postupně $D \in \{0, 5, 10, 20, 40, 200\}$. Očekáváme následující chování:

- pro vyšší hodnoty D a h bude druhý člen DCD dominantní a metoda bude oscilovat,
- dobré chování DUW, špatné chování DDW.

Poučení: Ne každá numerická metoda se (vždy) chová dobře. Je potřeba experimentovat, a to nejdříve s jednoduchými úlohami, a je také potřeba snažit se o analýzu chování numerické metody (numerickou analýzu).

Následují grafy řešení pro úlohu se smíšenými OP $u(0) = 1$ a $-ku'(1) = T$.

2 Diferenční metoda pro parabolickou rovnici

$$c \frac{\partial u}{\partial t} - (ku')' = f, \quad c > 0$$

Při použití explicitní Eulerovy metody také očekáváme oscilace.

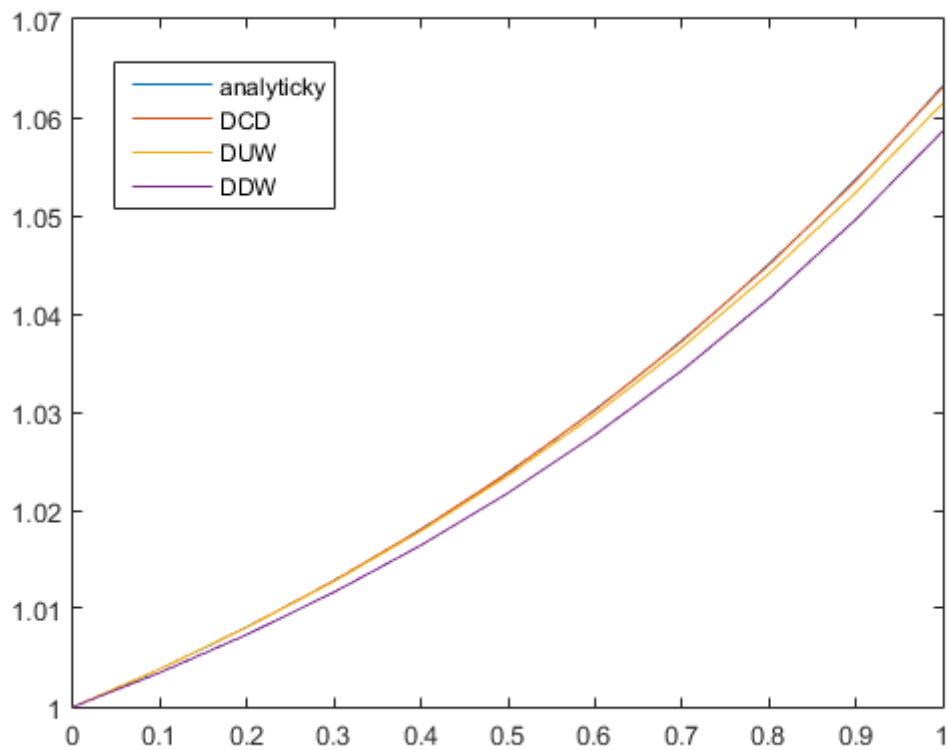

Figure 1: $w = 1$, $h = 1/20$

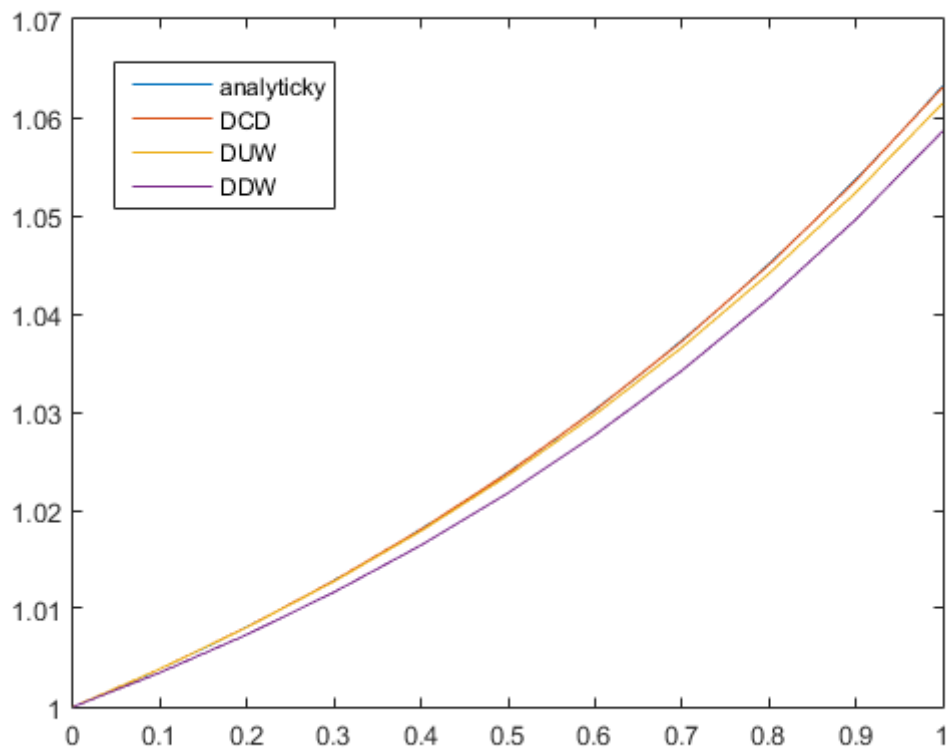

Figure 2: $w = 5$, $h = 1/20$

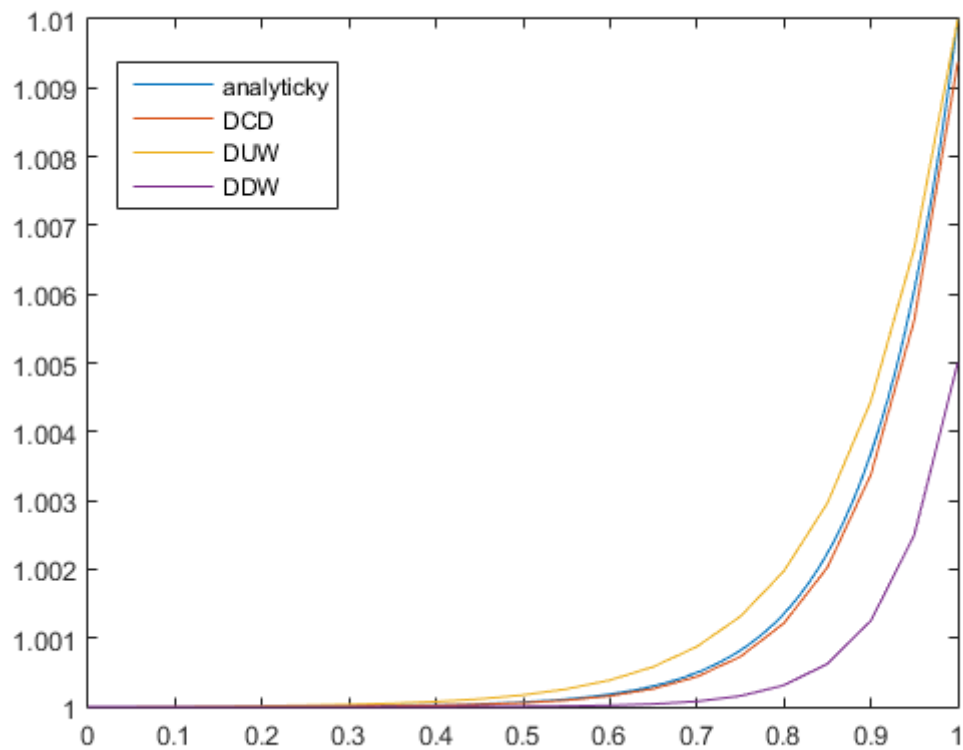

Figure 3: $w = 10$, $h = 1/20$

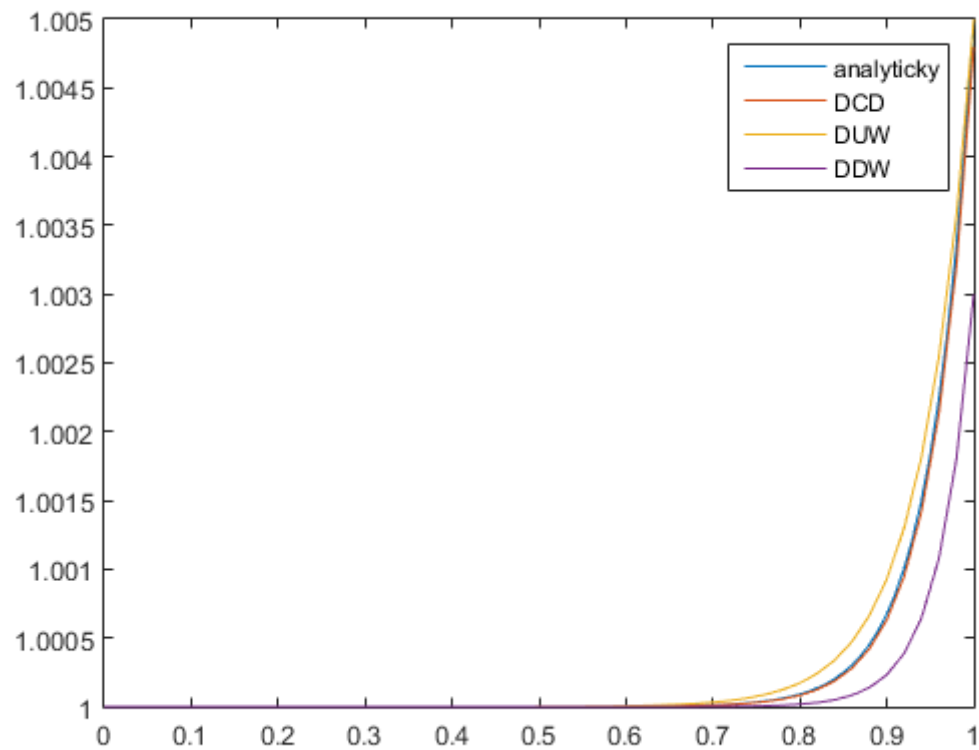

Figure 4: $w = 20$, $h = 1/50$

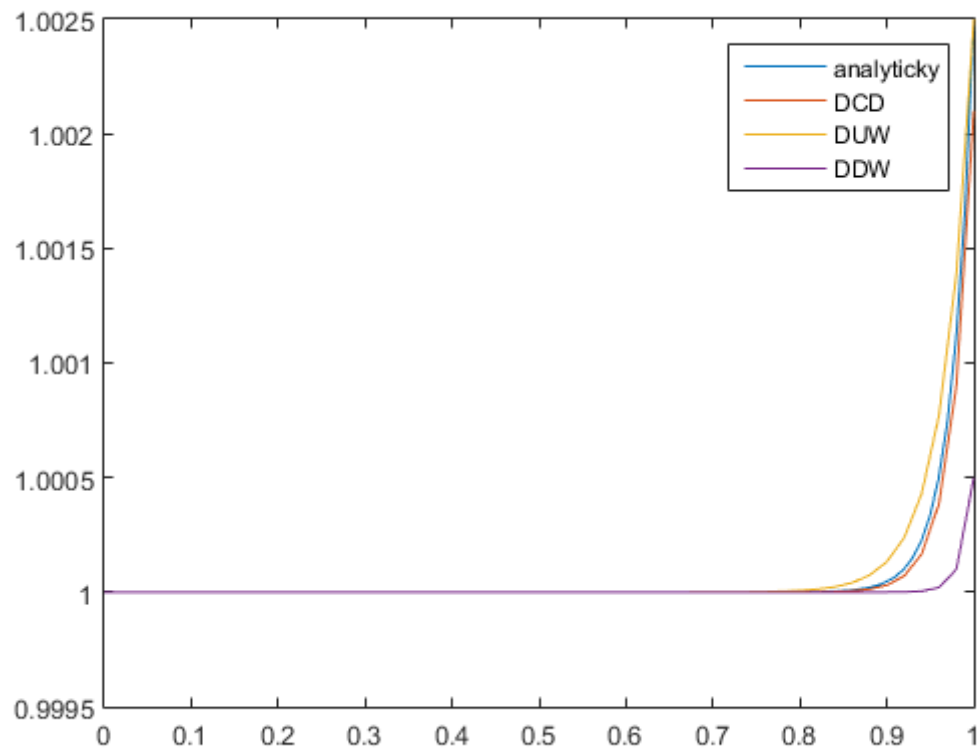

Figure 5: $w = 40$, $h = 1/50$

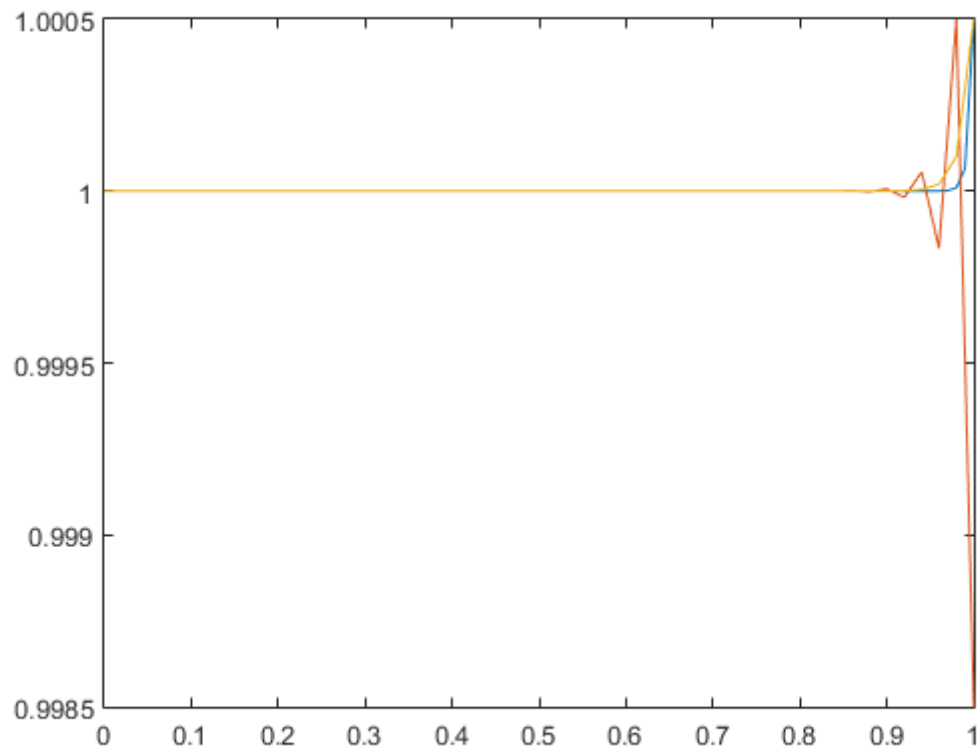

Figure 6: $w = 200$, $h = 1/50$, DDW úlohu nevyřeší